

1689

دعای پیش از مطالعه

اَللهُمَ اَخرِجنی مِن ظُلُماتِ الوَهمِ وَاَکرِمنی بِنُورِ الفَهمِ
اَللهُمَ افتِح عَلَینا اَبوابَ رَحمتَکَ وَ انشُر عَلَینا خَزائِنِ عُلُومِکَ
بِرَحمَتِکَ یا اَرحَمَ الرّاحِمینَ

پروردگارا، خارج کن مرا از تاریکی‌های فکر و گرامی بدار به نور فهم
پروردگارا، بگشای بر ما درهای رحمتت را و بگستران گنج‌های دانشت را به امید رحمت
تو ای مهربان‌ترین مهربانان

بیایید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

دوست عزیز، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله‌ی مؤلف، مترجم و ناشر آن است. تکثیر و فروش آن به هر شکلی بدون اجازه از پدیدآورنده کاری غیراخلاقی، غیرقانونی، غیرشرعی و کسب درآمد از دسترنج دیگران است، نتیجه‌ی این عمل نادرست، موجب رواج بی‌اعتمادی در جامعه و بروز پی‌آمدهای ناگوار در زندگی و محیط ناسالم برای خود و فرزندانمان می‌گردد.

آناهید گستر خلیلی

AGK

Anahid Gostar Khalili

نکات داغ

مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست

(HSE)

«جلد اول»

ویژه کارشناسی ارشد رشته‌ی مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست

تألیف و گردآوری:

جلال عبداللهی کلخوران

«کارشناسی ارشد HSE دانشگاه علوم‌پزشکی شهید بهشتی»

مهیار عبدی پنبه‌چوله

«کارشناسی ارشد مهندسی بهداشت محیط دانشگاه علوم‌پزشکی تهران»

سرشناسه	: عبداللهی کلخوران، جلال، 1369-
عنوان و نام پدیدآور	: AGK نکات داغ مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست (HSE) ویژه‌ی کارشناسی ارشد رشته‌ی مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست/ تألیف و گردآوری جلال عبداللهی کلخوران، مهیار عبدی پنبه‌چوله.
مشخصات نشر	: تهران: آناهیدگسترخلیلی، 1404.
مشخصات ظاهری	: 2ج. : مصور، جدول ؛ 5/14×5/21س‌م.
شابک	: دوره: 978-622-4744-50-0 ؛ ج.1: 978-622-4744-51-7 ؛ ج.2: 978-622-4744-52-4
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: ایمنی صنعتی -- راهنمای آموزشی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	: Industrial safety -- Study and teaching -- Examinations, questions, etc (Higher)
موضوع	: بهداشت صنعتی -- راهنمای آموزشی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	: Industrial hygiene -- Study and teaching -- Examinations, questions, etc (Higher)
موضوع	: بهداشت محیط زیست -- راهنمای آموزشی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	: Environmental health -- Study and teaching -- Examinations, questions, etc (Higher)
شناسه افزوده	: عبدی پنبه‌چوله، مهیار، 1367-
رده‌بندی کنگره	: T55
رده‌بندی دیویی	: 363/11
شماره کتابشناسی ملی	: 9985622

انتشارات آناهید گستر خلیلی

نام: AGK نکات داغ مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست (HSE) «جلد اول»

تألیف و گردآوری: جلال عبداللهی کلخوران . مهیار عبدی پنبه‌چوله

ناشر: آناهید گستر خلیلی

نوبت و سال چاپ: اول . 1404

شمارگان: 1000

چاپ و صحافی: گیلان

مدیر تولید: امیرحسین خلیلی

مدیر فنی و هنری: مریم آرده

بهاء: 150000 تومان

آموزشگاه/ فروشگاه: 02166568621

مرکز پخش: ضلع جنوب‌غربی میدان انقلاب . جنب بانک پارسیان . مجتمع تجاری پارس . طبقه اول

مدیر فروش: 09191685970 (ارتباط از طریق پیامک)

agkpublisher@gmail.com **www.agkins.com**

طلیعه سخن مدیر تولید:

سپردن کار به اهلش نشانه‌ی خردمندی است.

برای تولید بسته‌های آموزشی تمام تلاش خود را به کار گرفته‌ایم تا محصولی شایسته را تقدیم شما عزیزان نماییم. مجموعه‌ای که پیش روی شماست براساس معتبرترین و به‌روزترین منابع کنکور می‌باشد و به قلم مجرب‌ترین اساتید تألیف شده است و مطالعه آن موجب صرفه‌جویی در زمان و هزینه شما خواهد شد.

ارائه بالاترین آمار قبولی در کنکور کارشناسی ارشد و دکتری در دهه اخیر بیان‌گر توانایی این گروه در راستا اهداف خود می‌باشد. اینک با اتکا به تجربه‌ای 17 ساله می‌توانیم ادعا کنیم که مجموعه حاضر، بی‌شک از جمله‌ی کامل‌ترین و تضمینی‌ترین بسته‌های آموزشی در عرصه کنکور می‌باشد.

برخی از ویژگی‌های بسته‌های آموزشی:

- منطبق با معتبرترین و به‌روزترین منابع کنکور
- گردآوری و تألیف توسط مجرب‌ترین اساتید کنکور
- تدریس مطالب از سطح پایه تا پیشرفته به بیان ساده و روان
- انتقال بهتر مفاهیم با استفاده از شکل، جدول و نمودار
- تألیف مبتنی بر نحوه‌ی طراحی سوالات کنکور
- مطالعه یک منبع منسجم به‌جای مطالعه چندین منبع مختلف
- منبعی خودآموز و بدون نیاز به مدرس

اینک علاوه بر مطالعه بسته‌های آموزشی استفاده از خدمات زیر را به عنوان ضمانتی برای قبولی به شما داوطلبان عزیز توصیه می‌کنم؛

- نکات داغ (Hot Points)

این‌بار زمان به نفع شما در حال گذر است؛ دیگر نیازی به خلاصه‌نویسی برای دوران مرور و جمع‌بندی نخواهید داشت ...

اکثر داوطلبان پس از مطالعه‌ی منابع برای خلاصه‌نویسی دچار سردرگمی می‌شوند یا به خلاصه‌های خود اطمینان ندارند، حتی گاهی حجم خلاصه‌ها بیش از حجم منبع می‌شود!!! گاهی هم به اشتباه تصور می‌کنند که نکات و خلاصه‌هایشان در چارچوب کنکور است یا نکاتی را که گلچین کرده‌اند مهم‌اند.

توجه کنیم که خلاصه‌نویسی مطالب برای کنکور دارای اصول و قاعده است که اغلب داوطلبان پس از مطالعه قادر به انجام صحیح آن نیستند. به همین منظور تمام تلاش خود را به‌کار گرفته‌ایم که استانداردترین منبع نکات را در چارچوب کنکور تقدیم شما نماییم.

هدف از تولید نکات داغ فراهم کردن یک منبع برای دوران مرور و جمع‌بندی است.

- ویژگی‌های نکات داغ:

برگرفته از معتبرترین و به‌روزترین منابع کنکور

مجموعه‌ای از نکات کنکوری به صورت طبقه‌بندی موضوعی

پوشش قابل ملاحظه سوالات کنکور در کم‌ترین حجم ممکن

مناسب‌ترین منبع برای دوران مرور و جمع‌بندی

- آزمون‌های آزمایشی: خوش بود گر محک تجربه آید به میان

داوطلب شجاع کیست؟ داوطلبی است که خود را مورد سنجش و ارزیابی قرار دهد تا پیش از آزمون سراسری به نقاط ضعف خود پی برده و آن‌ها را تقویت نماید. صادقانه به شما توصیه می‌کنیم که در آزمون‌های آزمایشی شرکت کنید تا بتوانید خود را با خود (سنجش) و با دیگران (ارزیابی) مقایسه و نقاط ضعف و قوت خود را شناسایی نمایید.

- مشاوره و برنامه‌ریزی: برای موفقیت هوش کافی نیست، جسارت لازم دارد.

در صورتی که نمی‌توانید با توجه به زمان آزادتان برنامه‌ی مطالعاتی استاندارد برای خود تدوین کنید حتماً از افراد با تجربه که خود در این مسیر موفق بوده‌اند کمک بخواهید. افرادی که تجربیات خود را صادقانه در اختیار شما قرار می‌دهند و برنامه‌ریزی مناسب با شرایط زمانی و ویژگی‌های روحی و جسمی مختص شما انجام می‌دهند.

- کتاب تست:

کوچک‌ترین واحد یادگیری در کنکور، تست است.

شما می‌توانید برای این‌که سطح یادگیری خود را پس از مطالعه بسنجید از کتاب‌های تست مجموعه (تست کنکور) و ماطراحان (تست‌های تألیفی) استفاده کنید. این کتاب‌ها به‌صورت موضوعی طبقه‌بندی شده‌اند و می‌توانند نحوه‌ی طرح سوالات کنکور و سطح آن‌ها را به‌صورت واضح به شما نشان دهند.

- درسنامه‌های نکات داغ و کتاب‌های الگوریتم مناسب‌ترین منابع برای دوران مرور و جمع‌بندی:

بیش‌تر داوطلبان حین مطالعه نگران خلاصه‌نویسی و مرور آموخته‌های خود هستند و برای خلاصه‌نویسی زمان زیادی را صرف می‌کنند. اینک به شما مژده می‌دهیم که این‌بار زمان به نفع شما در حال گذر است و دیگر با استفاده از درسنامه‌های نکات داغ و کتاب‌های الگوریتم نیاز به خلاصه‌نویسی ندارید.

شما می‌توانید پیشنهاد و یا انتقاد سازنده خود را به شماره تلفن همراه 09191685970 فقط و فقط پیامک نمایید.

مشاور و مدیر تولید

امیرحسین خلیلی

طلیعه سخن مؤلف:

تقدیم به دو بال برای پروازمان ...

پدر و مادر عزیزمان

درست در لحظه آخر ...

در اوج توکل و نهایت تاریکی ...

نوری نمایان می‌شود، معجزه‌ای رخ می‌دهد

خـــــدا از راه می‌رسد ... !

سپاس و ستایش خدایی را که به ما شوق آموختن، قدرت پیمودن و عشق به اوج رسیدن آموخت تـا با چاپ مجموعه‌ای جدید در خدمت شما عزیزان باشیم. همیشه یکی از دغدغه‌های عزیزانی که برای کنکور آماده می‌شوند، مرور و جمع‌بندی نهایی مطالب می‌باشد، اما کمبـود زمـان در مـاه‌هـای آخـر منتهی به کنکور، باعث ایجاد استرس و سردرگمی این عزیزان می‌شود. مجموعه حاصل با اسـتفاده از تمام منابع اعلامی از سوی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشـکی و جـزوات نفـرات برتـر کنکـور سال‌های اخیر به‌صورت نکات داغ برای دانشجویان رشته مدیریت سـلامت، ایمنـی و محـیط زیسـت آماده گردیده است که با توجه به جامع بودن و فصل‌بندی مشخص، به جمع‌بندی و مرور نهایی شما عزیزان کمک می‌کند. امید است این اثر بتواند نقشی هرچند کوچک در خدمت بـه جامعـه، تعلـیم و تربیت کشور داشته باشد و زمینه ادامه تحصیل برای شما دانشجویان عزیز را فـراهم نمایـد. مطمئنـاً این مجموعه بدون ایراد و اشکال نبوده و گروه مولفان مشتاقانه پذیرای پیشنهادات و انتقـادات شـما دانشجویان عزیز جهت بهبود این مجموعه می‌باشد. در پایان وظیفه خود می‌دانیم از تمامی عزیزانـی که در پدید آوردن این اثر چراغ راه ما بوده‌اند به‌خصوص اسـاتید عزیـز دانشـکده سـلامت، ایمنـی و محیط زیست و دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و دانشکده بهداشـت دانشـکده علوم پزشکی تهران کمال تشکر و سپاسگزاری را داشته باشیم.

با تشکر

فهرست مطالب

فصل و عنوان **صفحه**

بخش اول: اصول ایمنی

فصل اول: مقدمه‌ای بر ایمنی و سیستم‌های مدیریت ایمنی 12

فصل دوم: مهندسی ایمنی، شناسایی خطرات و ارزیابی ریسک 20

فصل سوم: ایمنی در ساخت و ساز 25

فصل چهارم: ایمنی بدن 30

فصل پنجم: ایمنی جرثقیل و بالابرها 35

فصل ششم: ایمنی برق 38

فصل هفتم: ایمنی ماشین‌آلات 46

فصل هشتم: ایمنی دیگ‌های بخار و ظروف تحت فشار 51

فصل نهم: ایمنی در جوشکاری و برشکاری 55

فصل دهم: ایمنی کار با مواد شیمیایی خطرناک 59

فصل یازدهم: ایمنی در حریق 62

فصل دوازدهم: ایمنی کار در فضای محصور 76

فصل سیزدهم: وسایل حفاظت فردی (PPE) 78

بخش دوم: بهداشت حرفه‌ای

فصل اول: نور 94

فصل دوم: صدا 96

فصل سوم: ارتعاش 102

فصل چهارم: دما و متابولیسم 104

فصل پنجم: پرتو 111

فصل ششم: برق 114

فصل هفتم: عوامل زیان‌آور شیمیایی و آستانه مجاز مواجهه 116

فهرست مطالب

فصل و عنوان **صفحه**

بخش دوم: بهداشت حرفه‌ای

فصل هشتم: تهویه صنعتی 120

فصل نهم: نمونه‌برداری از آلاینده‌های هوا 124

فصل دهم: مهندسی فاکتورهای انسانی 139

فصل یازدهم: عوامل زیست‌شناختی زیان‌آور محیط کار 149

فصل دوازدهم: بیماری‌های شغلی ناشی از عوامل فیزیکی 150

فصل سیزدهم: بیماری‌های شغلی ناشی از عوامل شیمیایی و سموم 159

بخش سوم: آمار و اپیدمیولوژی

فصل اول: مقدمه 181

فصل دوم: چگونگی انتقال بیماری 183

فصل سوم: اندازه‌گیری وقوع بیماری‌ها 186

فصل چهارم: اندازه‌گیری میرایی بیماری‌ها 189

فصل پنجم: ارزیابی اعتبار و قابلیت اطمینان آزمون‌های تشخیصی و غربالگری 192

فصل ششم: سیر طبیعی بیماری 195

فصل هفتم: ارزیابی اثربخشی روش‌های پیشگیری و درمان 197

فصل هشتم: مباحث بیش‌تری درباره کارآزمایی بالینی 198

فصل نهم: پژوهش‌های هم‌گروهی 201

فصل دهم: پژوهش‌های مورد شاهدی و مقطعی 203

فصل یازدهم: برآورد خطر 205

فصل دوازدهم: ادامه مبحث خطر 207

فصل سیزدهم: مروری بر آن‌چه که گفته شد 211

فصل چهاردهم: از ارتباط آماری به علیت 213

فهرست مطالب

فصل و عنوان **صفحه**

بخش سوم: آمار و اپیدمیولوژی

فصل پانزدهم: مطالبی بیش‌تر پیرامون تفسیرهای علیت 215

فصل شانزدهم: نقش عوامل ژنتیکی و زیست محیطی در تولید بیماری‌ها 217

فصل هفدهم: استفاده از اپیدمیولوژی برای ارزشیابی خدمات سلامت 218

فصل هجدهم: روش‌های آماری 219

بخش اول

اصـــول ایمنـــی

آنامید کستر خلیلی
آنامید کستر خلیلی

فصل

1

مقدمه‌ای بر ایمنی و سیستم‌های مدیریت ایمنی

- تعریف حادثه:
  - حادثه عبارت است از یک اتفاق **پیش‌بینی نشده** و خارج از انتظار که سبب صدمه و آسیب می‌گردد.
- تعریف شبه حادثه:
  - یک رویداد **برنامه‌ریزی نشده** که همه شرایط بروز یک حادثه را داشته ولی بر اثر خوش‌شانسی (نه طراحی) بدون زیان پایان یافته است.
- تعداد شبه حادثه با تعداد کل حوادثی که در یک محیط کاری روی می‌دهد رابطه‌ی **مستقیم** دارد.
- اگر هدف درس گرفتن از حوادث باشد معمولا تحلیل حوادث مرگبار **کم‌ترین** نتیجه را از دیدگاه ایمنی به ما می‌دهد.
- نسبت تعداد انواع حوادث از دیدگاه مثلث مشهور FE bird

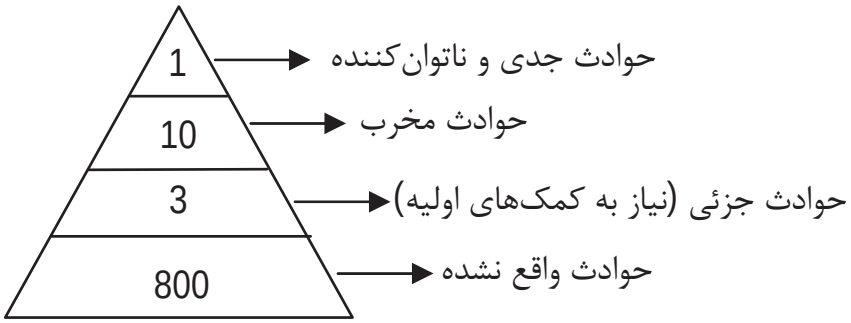

فصل

13

وسایل حفاظت فـــردی (PPE)

- به دو علت استفاده از تجهیزات حفاظت فردی آخرین مرحله کنترل می‌شود.
  - چون فقط **مانع** ایجاد می‌کند و خطر همچنان ادامه دارد.
  - نحوه‌ی استفاده از آن به **رفتار** استفاده‌کننده بستگی دارد.
- به ازای هر حادثه‌ای که در ناحیه سر اتفاق می‌افتد به‌طور متوسط **سه هفته** اتلاف کاری ایجاد می‌شود.
- **10%** حوادث کار مربوط به جراحات ناحیه سر می‌باشد.
- وزن کلاه ایمنی حداکثر **400 گرم** می‌باشد و حداکثر زمان استفاده از کلاه ایمنی **3 سال** می‌باشد.
- برای حفاظت در برابر ولتاژهای بالا و برق‌گرفتگی کلاه ایمنی **کلاس E** مناسب می‌باشد.
- کـلاه ایمنـی **کـلاس G** کـاربرد عمـومی دارد و در برابـر ولتاژهـای **پـایین** مناسـب مـی‌باشـد. (معدن‌کاری- راه و ساختمان- تونل- کار با چوب)
- کلاه ایمنی **کلاس C** در برابر ضـربه‌هـای سـبک و برخـورد اشـیاء مقـاوم اسـت ولـی در برابـر سـقوط اجسام یا شوک الکتریکی مقاوم نمی‌باشد.
- تعداد روزهای از دست رفته هنگام از دست دادن بینایی برابر با یک مرگ در نظر گرفته می‌شود.
- شـیلدهای صـورت بـه تنهـایی توانـایی حفاظـت از چشـم‌هـا را ندارنـد و بایـد همـراه عینـک‌هـای ایمنی استفاده شوند.
- جهـت حفاظـت چشـم در برابـر اشـیاء بـران- مـواد شـیمیایی، مـواد مـذاب، حـرارت، تشعشـعات، **عینک‌های فنجانی (گاگل)** مناسب می‌باشد.

ردیف	موضوع	فرمول
36	سرعت برش سنگ سمباده‌ای	$V = \frac{\pi DN}{4}$
37	فاصله بین حسگر و نقطه عمل	$D = 63T_S$
38	محاسبه شماره عینک یا عدد کدورت	$T = 10\log\frac{1}{I_0}$
39	رابطه جانز	$LFL = 0/55C_{est}$ $UFL = 3/50C_{est}$
40	رابطه اسپاکوسکی	$LFL \times (-\Delta H_{comb}) = 4/354 \times 10^3$
41	درجه آتش‌گیری	$IT = 660/\sqrt[3]{n}$
42	ارتباط بین حجم، ظرفیت هواکش و زمان	$T = \frac{V}{Q}$
43	میزان جریان هوا یا دبی خروجی هوا از انتهای کانال	$Q = A \times V$
44	مدت زمان لازم برای پاکسازی	$T_p = N \times \frac{V}{Q}$
45	سرعت جریان هوا را در فواصل مختلف از دهانه هود	$V = \frac{0/1Q}{x^2 + 0/1A}$
46	محاسبه میانگین کل امتیازات حرکت‌های عملیات نجات	$E = \sum n.p / N$
47	میزان انحنای طناب نجات افقی در حالت بدون بارگذاری	60/ طول طناب نجات افقی= انحنای طناب بدون بار (متر)

بخش دوم

بهداشت حرفـــه‌ای

آنامید کستر خلیلی
آنامید کستر خلیلی

فصل

1

نـــور

- هســـته‌ی اصـــلی فعالیـــت‌هـــای بهداشـــت حرفـــه‌ای بـــه‌صـــورت پـــیش‌بینـــی ← تشـــخیص ← ارزیابی ← کنترل می‌باشد.
- بخشی از طیف الکترومغناطیسی (380-760 نانومتر) **نور مرئی** را شامل می‌شود.
- حداکثر حساسیت چشم انسان در برابر نور مرئی در **555 نانومتر** می‌باشد.
- اندازه نور یا شار نوری: میزان نور ساطع شده از منبع (واحد لومن Lm)
- ضریب بهره نوری: نسبت شار نوری به توان ورودی به لامپ را ضریب بهره نوری می‌گویند.

$$\boxed{\eta = \frac{Q}{P}} \rightarrow \text{واحد: } Lm/W$$

- شدت نور منبع: تراکم شار نوری در فضا (واحد: کاندلا Cd)

$$\boxed{I = \frac{Q}{A}} Cd$$

- شـدت روشـنایی: میـزان شـار نـوری دریافـت شـده توسـط یـک سـطح (واحـد شـدت روشـنایی LUX- و در سیستم انگلیسی فوت کندل fc می‌باشد).

$$\boxed{fe = 10/76 LUX} \quad \boxed{LUX = 0/092 fc}$$

- هرگاه یک نقطـه از چنـد منبـع نـور بگیـرد روشـنایی آن برابـر اسـت بـا مجمـوع روشـنایی حاصـل از تمام منابع

$$\boxed{E = E_1 + E_2 + ... + E_n}$$

بخش سوم

آمـــار و اپیـــدمیولـــوژی

آتامید گستر غلبلی
آتامید گستر غلبلی

فصل

1

مقدمه

- اپیدمیولوژی عبارت است از: بررسی چگونگی توزیع بیماری و عوامل تعیین‌کننده و یا مؤثر بودن این توزیع در گروه‌های جمعیتی.
- هدف‌های اپیدمیولوژی عبارت است از: تعیین سبب و یا علت ایجاد بیماری و عوامل خطر آن، تعیین گسترش بیماری در جامعه، پژوهش درباره سیر طبیعی و پیش آگهی بیماری، ارزشیابی برنامه‌های پیشگیری و درمانی موجود و روش‌های ارائه خدمات سلامت و تهیه زیربنایی برای ایجاد سیاست‌های عمومی و تصمیم‌های قانون‌مند.
- پیشگیری سطح اول به اقدامی گفته می‌شود که از بروز یک بیماری در فرد سالمی که به آن مبتلا نیست جلوگیری کند به طوری که هرگز به آن مبتلا نشود.
- واکسیناسیون و کاهش احتمال تماس با عوامل خطر پیشگیری نوع اول محسوب می‌شوند.
- پیشگیری سطح دوم عبارت است از: تشخیص افرادی که بیماری در آن‌ها شروع شده ولی هنوز نشانه‌های بالینی آن تظاهر نیافته است (تشخیص زودرس بیماری برای کاهش شدت و عوارض آن)
- غربال‌گری برای سرطان پیشگیری نوع دوم محسوب می‌شود.
- در پیشگیری سطح سوم کوشش می‌شود تا از شدت عوارض بیماری نزد کسانی که بیمار شده و نشانه‌های بالینی بیماری را ظاهر کرده‌اند، کاسته شود.
- درمان فوری و سریع بیماری به همراه درمان‌های حمایتی مثل فیزیوتراپی از جمله اقدامات پیشگیری سطح سوم می‌باشد.

فصل

18

روش‌های آمـــاری

- مشاهدات به دو دسته کیفی و کمی تقسیم می‌شوند.
- مشـاهدات کمـی شـامل مقیـاس گسسـته و پیوسـته مـی‌باشـد کـه مقیـاس پیوسـته شـامل مقیـاس نسبتی و فاصله‌ای می‌باشد.
- مشاهدات کیفی شامل مقیاس رتبه‌ای و اسمی می‌باشد.
- تفـاوت مقیـاس فاصـله‌ای و نسـبتی ایـن اسـت کـه فاصـله‌ای صـفر مطلـق نـدارد ولـی نسـبتی دارای صفر مطلق است.
- پایین‌ترین مقیاس اسمی و بالاترین مقیاس نسبتی است.
- اسمی و رتبه‌ای جز داده‌های کیفی و نسبتی و فاصله‌ای جز داده‌های کمی هستند.
- شدت و خفیف بودن در مقیاس اسمی بی‌معنی است.
- در مقیاس فاصله‌ای نمی‌توان گفت که فاصله فرد 1 با فرد 2 برابر فاصله فرد 2 با فرد 3 است.
- متغیر مستقل، متغیر اثرگذار بر روی متغیر دیگر می‌باشد.
- متغیر وابسته، متغیر تاثیرپذیر بر اثر متغیر مستقل می‌باشد.
- متغیر مخدوش‌گر، رابطه بین متغیر مستقل و وابسته را تحت تأثیر قرار می‌دهد.
- مجموع فراوانی نسبی تمام گروه‌ها برابر 1 است. $\Sigma \frac{fi}{N} = 1$
- فراوانی تجمعی آخرین دسته همیشه برابر است با مجموع داده‌ها: $Fi = N$

جامــع

حاوی تمامی مطالب و نکات لازم
برای کنکور براساس منابع

بانک سوالات

جمع‌آوری سوالات کنکور کاردانی به کارشناسی
کارشناسی ارشد و دکتری به‌صورت فصل‌بندی شده

الگــوریتم

چکیده‌ی تمامی مطالب و نکات لازم
برای کنکور براساس منابع

سوالات تألیفی

تألیف سوالات مشابه کنکور



دریافت نمونه‌ی کتاب به‌صورت رایگان

FREE
DOWNLOAD

www.agkins.com

جامــع

حاوی تمامی مطالب و نکات لازم
برای کنکور براساس منابع

بانک سوالات

جمع‌آوری سوالات کنکور کاردانی به کارشناسی
کارشناسی ارشد و دکتری به‌صورت فصل‌بندی شده

الگــوریتم

چکیده‌ی تمامی مطالب و نکات لازم
برای کنکور براساس منابع

سوالات تألیفی

تألیف سوالات مشابه کنکور



دریافت نمونه‌ی کتاب به‌صورت رایگان

FREE
DOWNLOAD

www.agkins.com

جامـــع

حاوی تمامی مطالب و نکات لازم
برای کنکور براساس منابع

بانک سوالات

جمع‌آوری سوالات کنکور کاردانی به کارشناسی
کارشناسی ارشد و دکتری به‌صورت فصل‌بندی شده

الگـــوریتم

چکیده‌ی تمامی مطالب و نکات لازم
برای کنکور براساس منابع

سوالات تألیفی

تألیف سوالات مشابه کنکور



دریافت نمونه‌ی کتاب به‌صورت رایگان

FREE
DOWNLOAD

www.agkins.com

شماره تماس با نمایندگی‌های فعال و رسمی

آناهیـد گستـر خـلیـلی

نمایندگی	شماره تماس	نمایندگی	شماره تماس
اراک (آقای حسینی)	09913713750	شیراز (آقای فروردین/ خانم هوشمندی)	09195730152
اردبیل (خانم عاصمی‌زاده)	09199101248	فسا (خانم شعبانی)	09913713742
ارومیه (آقای آرمیون)	09199101241	قزوین (خانم چگینی)	09195730149
اسفراین (خانم اسماعیل‌زاده)	09196321852	کرج (آقای دکتر علیرضاپور)	09197781947
اصفهان (آقای نصری)	09195730150	کاشان (خانم صادق‌پور)	09913713746
ایلام (آقای دکتر بوچانی)	09190980318	کردستان (آقای ابراهیمی)	09195730148
اهواز (آقای امین‌فر)	09195730154	کرمانشاه (آقای ابراهیمی)	09195730148
بیرجند (آقای دکتر بهروان)	09195907203	کهکیلویه (آقای فروردین/ خانم هوشمندی)	09195730152
تبریز (خانم عاصمی‌زاده)	09195730147	گرگان (آقای شاه‌علی)	09199101247
جهرم (آقای یاعلی جهرمی)	09013737896	مراغه (آقای صمدی)	09195733179
خرم‌آباد (خانم میر)	09192705878	مشهد (خانم دکتر شجاعی)	09913713744
زنجان (خانم دکتر هوشیار)	09192705871	میاندوآب (آقای صمدی)	09195733179
ساری (آقای دکتر اکبری)	09197781944	هرمزگان (آقای زارعی)	09195733284
سمنان (آقای دکتر سلمانی)	09913713741	همدان (آقای سوری)	09195730155
شهرکرد (خانم تقی‌پور)	09199101249	یزد (خانم مهندس آزاد)	09199101243

بانک کتاب ناهید

«هر کتابی، از هر انتشاراتی را از ما بخواهید»



- ✓ جامع‌ترین بانک کتاب
- ✓ تحویل روزانه
- ✓ ارسال به تمامی نقاط کشور
- ✓ سفارش کتاب به‌صورت تلفنی و آنلاین

www.NIBS.ir

کتب دانشگاهی، فنی‌و مهندسی، علوم پزشکی، علوم انسانی، عمومی، ادبی، مذهبی، کمک آموزشی، کودک و نوجوان و کتب نفیس

فروشگاه: تهران – خیابان انقلاب- روبه‌روی درب اصلی دانشگاه تهران

پاساژ فروزنده – طبقه همکف – پلاک ۳۳۱

تلفن: ٦٦٤٨٩٣٧٥ – ۰۲۱ – ٦٦٤٨٩٣٤٩ – ۰۲۱



1690

دعای پیش از مطالعه

اَللهُمَ اَخرِجنی مِن ظُلُماتِ الوَهمِ وَاَکرِمنی بِنُورِ الفَهمِ
اَللهُمَ افتِح عَلَینا اَبوابَ رَحمتَکَ وَ انشُر عَلَینا خَزائِنِ عُلُومِکَ
بِرَحمَتِکَ یا اَرحَمَ الرّاحِمینَ

پروردگارا، خارج کن مرا از تاریکی‌های فکر و گرامی بدار به نور فهم
پروردگارا، بگشای بر ما درهای رحمتت را و بگستران گنج‌های دانشت را به امید رحمت
تو ای مهربان‌ترین مهربانان

بیایید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

دوست عزیز، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله‌ی مؤلف، مترجم و ناشر آن است. تکثیر و فروش آن به هر شکلی بدون اجازه از پدیدآورنده کاری غیراخلاقی، غیرقانونی، غیرشرعی و کسب درآمد از دسترنج دیگران است، نتیجه‌ی این عمل نادرست، موجب رواج بی‌اعتمادی در جامعه و بروز پی‌آمدهای ناگوار در زندگی و محیط ناسالم برای خود و فرزندانمان می‌گردد.

آناهید گستر خلیلی

AGK

Anahid Gostar Khalili

نکات داغ

مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست

(HSE)

«جلد دوم»

ویژه کارشناسی ارشد رشته‌ی مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست

تألیف و گردآوری:

جلال عبداللهی کلخوران

«کارشناسی ارشد HSE دانشگاه علوم‌پزشکی شهید بهشتی»

مهیار عبدی پنبه‌چوله

«کارشناسی ارشد مهندسی بهداشت محیط دانشگاه علوم‌پزشکی تهران»

سرشناسه	: عبداللهی کلخوران، جلال، 1369-
عنوان و نام پدیدآور	: AGK نکات داغ مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست (HSE) ویژه‌ی کارشناسی ارشد رشته‌ی مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست/ تألیف و گردآوری جلال عبداللهی کلخوران، مهیار عبدی پنبه‌چوله.
مشخصات نشر	: تهران: آناهیدگسترخلیلی، 1404.
مشخصات ظاهری	: 2ج. : مصور، جدول ؛ 5/14×5/21س‌م.
شابک	: دوره: 978-622-4744-50-0 ؛ ج.1: 978-622-4744-51-7 ؛ ج.2: 978-622-4744-52-4
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: ایمنی صنعتی -- راهنمای آموزشی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	: Industrial safety -- Study and teaching -- Examinations, questions, etc (Higher)
موضوع	: بهداشت صنعتی -- راهنمای آموزشی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	: Industrial hygiene -- Study and teaching -- Examinations, questions, etc (Higher)
موضوع	: بهداشت محیط زیست -- راهنمای آموزشی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	: Environmental health -- Study and teaching -- Examinations, questions, etc (Higher)
شناسه افزوده	: عبدی پنبه‌چوله، مهیار، 1367-
رده‌بندی کنگره	: T55
رده‌بندی دیویی	: 363/11
شماره کتابشناسی ملی	: 9985622

انتشارات آناهید گستر خلیلی

نام: AGK نکات داغ مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست (HSE) «جلد اول»

تألیف و گردآوری: جلال عبداللهی کلخوران . مهیار عبدی پنبه‌چوله

ناشر: آناهید گستر خلیلی

نوبت و سال چاپ: اول . 1404

شمارگان: 1000

چاپ و صحافی: گیلان

مدیر تولید: امیرحسین خلیلی

مدیر فنی و هنری: مریم آرده

بهاء: 150000 تومان

آموزشگاه/ فروشگاه: 02166568621

مرکز پخش: ضلع جنوب‌غربی میدان انقلاب . جنب بانک پارسیان . مجتمع تجاری پارس . طبقه اول

مدیر فروش: 09191685970 (ارتباط از طریق پیامک)

agkpublisher@gmail.com **www.agkins.com**

طلیعه سخن مدیر تولید:

سپردن کار به اهلش نشانه‌ی خردمندی است.

برای تولید بسته‌های آموزشی تمام تلاش خود را به کار گرفته‌ایم تا محصولی شایسته را تقدیم شما عزیزان نماییم. مجموعه‌ای که پیش روی شماست براساس معتبرترین و به‌روزترین منابع کنکور می‌باشد و به قلم مجرب‌ترین اساتید تألیف شده است و مطالعه آن موجب صرفه‌جویی در زمان و هزینه شما خواهد شد.

ارائه بالاترین آمار قبولی در کنکور کارشناسی ارشد و دکتری در دهه اخیر بیان‌گر توانایی این گروه در راستا اهداف خود می‌باشد. اینک با اتکا به تجربه‌ای 17 ساله می‌توانیم ادعا کنیم که مجموعه حاضر، بی‌شک از جمله‌ی کامل‌ترین و تضمینی‌ترین بسته‌های آموزشی در عرصه کنکور می‌باشد.

برخی از ویژگی‌های بسته‌های آموزشی:

- منطبق با معتبرترین و به‌روزترین منابع کنکور
- گردآوری و تألیف توسط مجرب‌ترین اساتید کنکور
- تدریس مطالب از سطح پایه تا پیشرفته به بیان ساده و روان
- انتقال بهتر مفاهیم با استفاده از شکل، جدول و نمودار
- تألیف مبتنی بر نحوه‌ی طراحی سوالات کنکور
- مطالعه یک منبع منسجم به‌جای مطالعه چندین منبع مختلف
- منبعی خودآموز و بدون نیاز به مدرس

اینک علاوه بر مطالعه بسته‌های آموزشی استفاده از خدمات زیر را به عنوان ضمانتی برای قبولی به شما داوطلبان عزیز توصیه می‌کنم؛

- نکات داغ (Hot Points)

این‌بار زمان به نفع شما در حال گذر است؛ دیگر نیازی به خلاصه‌نویسی برای دوران مرور و جمع‌بندی نخواهید داشت ...

اکثر داوطلبان پس از مطالعه‌ی منابع برای خلاصه‌نویسی دچار سردرگمی می‌شوند یا به خلاصه‌های خود اطمینان ندارند، حتی گاهی حجم خلاصه‌ها بیش از حجم منبع می‌شود!!! گاهی هم به اشتباه تصور می‌کنند که نکات و خلاصه‌هایشان در چارچوب کنکور است یا نکاتی را که گلچین کرده‌اند مهم‌اند.

توجه کنیم که خلاصه‌نویسی مطالب برای کنکور دارای اصول و قاعده است که اغلب داوطلبان پس از مطالعه قادر به انجام صحیح آن نیستند. به همین منظور تمام تلاش خود را به‌کار گرفته‌ایم که استانداردترین منبع نکات را در چارچوب کنکور تقدیم شما نماییم.

هدف از تولید نکات داغ فراهم کردن یک منبع برای دوران مرور و جمع‌بندی است.

- ویژگی‌های نکات داغ:

برگرفته از معتبرترین و به‌روزترین منابع کنکور

مجموعه‌ای از نکات کنکوری به صورت طبقه‌بندی موضوعی

پوشش قابل ملاحظه سوالات کنکور در کم‌ترین حجم ممکن

مناسب‌ترین منبع برای دوران مرور و جمع‌بندی

- آزمون‌های آزمایشی: خوش بود گر محک تجربه آید به میان

داوطلب شجاع کیست؟ داوطلبی است که خود را مورد سنجش و ارزیابی قرار دهد تا پیش از آزمون سراسری به نقاط ضعف خود پی برده و آن‌ها را تقویت نماید. صادقانه به شما توصیه می‌کنیم که در آزمون‌های آزمایشی شرکت کنید تا بتوانید خود را با خود (سنجش) و با دیگران (ارزیابی) مقایسه و نقاط ضعف و قوت خود را شناسایی نمایید.

- مشاوره و برنامه‌ریزی: برای موفقیت هوش کافی نیست، جسارت لازم دارد.

در صورتی که نمی‌توانید با توجه به زمان آزادتان برنامه‌ی مطالعاتی استاندارد برای خود تدوین کنید حتماً از افراد با تجربه که خود در این مسیر موفق بوده‌اند کمک بخواهید. افرادی که تجربیات خود را صادقانه در اختیار شما قرار می‌دهند و برنامه‌ریزی مناسب با شرایط زمانی و ویژگی‌های روحی و جسمی مختص شما انجام می‌دهند.

- کتاب تست:

کوچک‌ترین واحد یادگیری در کنکور، تست است.

شما می‌توانید برای این‌که سطح یادگیری خود را پس از مطالعه بسنجید از کتاب‌های تست مجموعه (تست کنکور) و ماطراحان (تست‌های تألیفی) استفاده کنید. این کتاب‌ها به‌صورت موضوعی طبقه‌بندی شده‌اند و می‌توانند نحوه‌ی طرح سوالات کنکور و سطح آن‌ها را به‌صورت واضح به شما نشان دهند.

- درسنامه‌های نکات داغ و کتاب‌های الگوریتم مناسب‌ترین منابع برای دوران مرور و جمع‌بندی:

بیش‌تر داوطلبان حین مطالعه نگران خلاصه‌نویسی و مرور آموخته‌های خود هستند و برای خلاصه‌نویسی زمان زیادی را صرف می‌کنند. اینک به شما مژده می‌دهیم که این‌بار زمان به نفع شما در حال گذر است و دیگر با استفاده از درسنامه‌های نکات داغ و کتاب‌های الگوریتم نیاز به خلاصه‌نویسی ندارید.

شما می‌توانید پیشنهاد و یا انتقاد سازنده خود را به شماره تلفن همراه 09191685970 فقط و فقط پیامک نمایید.

مشاور و مدیر تولید

امیرحسین خلیلی

طلیعه سخن مؤلف:

تقدیم به دو بال برای پروازمان ...

پدر و مادر عزیزمان

درست در لحظه آخر ...

در اوج توکل و نهایت تاریکی ...

نوری نمایان می‌شود، معجزه‌ای رخ می‌دهد

خـــــدا از راه می‌رسد ...!

سپاس و ستایش خدایی را که به ما شوق آموختن، قدرت پیمودن و عشق به اوج رسیدن آموخت تـا با چاپ مجموعه‌ای جدید در خدمت شما عزیزان باشیم. همیشه یکی از دغدغه‌های عزیزانی که برای کنکور آماده می‌شوند، مرور و جمع‌بندی نهایی مطالب می‌باشد، اما کمبـود زمـان در مـاه‌هـای آخـر منتهی به کنکور، باعث ایجاد استرس و سردرگمی این عزیزان می‌شود. مجموعه حاصل با اسـتفاده از تمام منابع اعلامی از سوی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشـکی و جـزوات نفـرات برتـر کنکـور سال‌های اخیر به‌صورت نکات داغ برای دانشجویان رشته مدیریت سـلامت، ایمنـی و محـیط زیسـت آماده گردیده است که با توجه به جامع بودن و فصل‌بندی مشخص، به جمع‌بندی و مرور نهایی شما عزیزان کمک می‌کند. امید است این اثر بتواند نقشی هرچند کوچک در خدمت بـه جامعـه، تعلـیم و تربیت کشور داشته باشد و زمینه ادامه تحصیل برای شما دانشجویان عزیز را فـراهم نمایـد. مطمئنـاً این مجموعه بدون ایراد و اشکال نبوده و گروه مولفان مشتاقانه پذیرای پیشنهادات و انتقـادات شـما دانشجویان عزیز جهت بهبود این مجموعه می‌باشد. در پایان وظیفه خود می‌دانیم از تمامی عزیزانـی که در پدید آوردن این اثر چراغ راه ما بوده‌اند به‌خصوص اسـاتید عزیـز دانشـکده سـلامت، ایمنـی و محیط زیست و دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و دانشکده بهداشـت دانشـکده علوم پزشکی تهران کمال تشکر و سپاسگزاری را داشته باشیم.

با تشکر

فهرست مطالب

فصل و عنوان **صفحه**

بخش اول: اصول و مبانی مدیریت

فصل اول: نظریه‌های سازمان و مدیریت 10

فصل دوم: برنامه‌ریزی 33

فصل سوم: سازماندهی 48

فصل چهارم: بسیج منابع و امکانات 63

فصل پنجم: هدایت و سرپرستی 70

فصل ششم: کنترل 85

بخش دوم: بهداشت محیط

فصل اول: تصفیه آب و فاضلاب 90

فصل دوم: آلودگی هوا 130

فصل سوم: مدیریت مواد زائد جامد 153

بخش سوم: بهداشت عمومی

فصل اول: کلیات بهداشت عمومی 171

فصل دوم: آموزش بهداشت و مراقبت‌های بهداشتی 175

فصل سوم: بهداشت خانواده، مادر و کودکان 183

فصل چهارم: واکسیناسیون و راه‌های ایمن‌سازی علیه بیماری‌ها 202

فصل پنجم: تغذیه و بهداشت 215

فصل ششم: بیماری‌ها 223

بخش اول

اصـــول و مبانـــی مدیریت

آنامید کستر خلیلی
آنامید کستر خلیلی

فصل

1

نظریه‌های سازمان و مدیریت

- **تعریف مدیریت**
  - مدیریت فراگرد به‌کارگیری موثر و کارآمد منابع مادی و انسانی بر مبنای یک نظام ارزشی پذیرفته شده است که از طریق **برنامه‌ریزی- سازماندهی- بسیج امکانات و منابع- هدایت** و کنترل عملیات برای دست‌یابی به اهداف تعیین شده صورت می‌گیرد.
- طبقه‌بندی **تاریخی** نظریه‌های سازمان و مدیریت:
  - نظریه بروکراسی وبر
  - اصول مدیریت عملی و اداری تیلور فایول
  - نهضت روابط انسانی و مدیریت رفتار
  - نظریه‌های سیستمی و اقتضایی
- هارولوکونتز در طبقه‌ی خود به 6 مکتب اشاره می‌کند.
- ولیام اسکات با پیروی از **طبقه‌بندی تاریخی** 3 مکتب را در مدیریت بیان می‌کند.
  - مکتب کلاسیک:
    - تقسیم کار- سلسله مراتب- حیطه نظارت و ساختار منطقی
  - مکتب نئوکلاسیک:
    - مهم‌ترین ویژگی تاکید بر روابط انسانی

فصل

3

سازماندهـــی

- سازماندهی فعالیتی است که به‌صورت **دوره‌ای** انجام می‌شود.
- سازماندهی فقط در صورت بروز مشکل جدید یا تغییر راهبرد سازمان برای تغییر و اصلاح ساخت سازمانی اقدام می‌کند.
- سازماندهی با تقسیم کار میان افراد گروه‌های کاری و ایجاد هماهنگی میان آن‌ها برای کسب اهداف تلاش می‌کند.
- **ساختار** هر سازمان تعیین‌کننده میزان توان آن در پاسخ‌گویی به چالش‌های محیطی است.
- ساختار سازمان:
  - ساخت فیزیکی که به محیط واقعی سازمان اشاره دارد.
  - ساخت رویه‌ای یا رسمی که در خط‌مشی رسمی تنظیم شده دلالت دارد. معمولا باعث محدود کردن ارتباط میان کارکنان می‌شود.
  - ساخت غیررسمی یا الگویی
    - روش‌های غیررسمی و متداول برای ایجاد ارتباط
- سازمان
  - رسمی
    - به‌صورت قانونی بنیان‌گذار می‌شود.
    - تعداد مشاغل، حدود وظایف و نحوه‌ی انجام وظایف معلوم است.

بخش دوم

بهداشت محیـــط

آثامید کستر خلیلی
آثامید کستر خلیلی

- انتشار NO تابع **درجه حرارت و میزان O_2** می‌باشد.
- بیش‌ترین مقدار NO موقعی تشکیل می‌شود که نسبت هوا به سوخت 10% از حد استیوکیومتری بیش‌تر باشد.
- چهار آلاینده اصلی خروجی از اتومبیل $\leftarrow CO - NO_x - HC_s$ - ذرات
- نسبت NO به NO_2 در موتورهای بنزینی و دیزلی

$$\text{موتور بنزینی} \Rightarrow \frac{NO}{NO_2} > 0/95$$

$$\text{موتور دیزلی} \Rightarrow \frac{NO}{NO_2} > 0/8$$

- برگشت دادن حدود 10% از گاز اگزوز می‌تواند 60-50% اکسیدهای ازت را کاهش دهد. برگشت گاز انتشار آلودگی‌های HC را **بیش‌تر** می‌کند.

- وقتی $\downarrow \frac{A}{F}$ شود $\uparrow CO$، $\uparrow HC_s$، $\downarrow NO_x$
- وقتی $\uparrow \frac{A}{F}$ شود $\downarrow CO$، $\downarrow HC_s$، $\downarrow NO_x$ (به‌ویژه NO)
- انواع آلاینده‌های هوا در حالات مختلف کارکرد موتور اتومبیل به ترتیب غلظت:

حالات کارکرد موتور اتومبیل	غلظت به ترتیب زیاد به کم
حرکت درجا	$CO < NO_x < HC_s$
حرکت مداوم (یکنواخت)	$CO < HC_s < NO_x$
شتاب مثبت	$CO < HC_s < NO_x$
شتاب منفی	$CO < NO_x < HC_s$

- عمل جذب پرتوهای فرابنفش (UV) به‌وسیله‌ی O_3 و **اکسیژن** در لایه‌ی **استراتوسفر** اتفاق می‌افتد.
- اثر گلخانه‌ای نتیجه فعالیت گازهایی است که پرتوهایی با طول موج بلندتر از $0/4\mu$ را جذب می‌کند.
- GWP یا پتانسیل گرمایش جهانی درواقع میزان تاثیر یک گاز گلخانه‌ای را نسبت به CO_2 بیان می‌کند.

$$GWP = \frac{\text{توان یک آلاینده در گرم کردن هوای کره زمین}}{\text{توان } CO_2 \text{ در گرم کردن هوای کره زمین}}$$

بخش سوم

بهداشت عمومـــی

آتامید گستر خلیلی
آتامید گستر خلیلی

فصل

1

کلیات بهداشت عمومی

- تعریف سلامت (Health): قدیمی‌ترین تعریف از سلامت عبارت است از بیمار نبودن.
- تعریف سلامت از دیدگاه WHO: سلامت عبارت است از برخورداری از آسایش کامل **جسمی، روانی و اجتماعی** و نه فقط نداشتن بیماری و قطع عضو.
- طیف سلامت و بیماری:
  - سلامت کامل ← سلامت نسبی ← بیماری غیرآشکار ← بیماری خفیف ← بیماری متوسط ← بیماری شدید ← بیماری کشنده همراه با عوارض مرگ.
- از عوامل موثر بر سلامتی می‌توان به **عوامل ژنتیکی و فردی، عوامل محیطی، شیوه‌ی زندگی، وسعت و کیفیت ارائه خدمات** و عوامل دیگر اشاره کرد.
- **امید به زندگی (Life expectancy)** عبارت است از متوسط تعداد سال‌هایی که هر فرد در هر گروه سنی انتظار (احتمال) زنده ماندن دارد (در صورت ادامه میزان‌های اختصاصی سن جاری)
- حداقل **5%** تولید ناخالص ملی (GNP) (Gross National Product) باید برای بهداشت صرف شود.
- ایمن‌سازی کودکان علیه شش بیماری واگیر دوران کودکی **(دیفتری- کزاز- سیاه‌سرفه- سرخک- فلج اطفال- سل)** جزء شاخص‌های جهانی به منظور پایش و ارزشیابی بهداشت در کشورها می‌باشد.

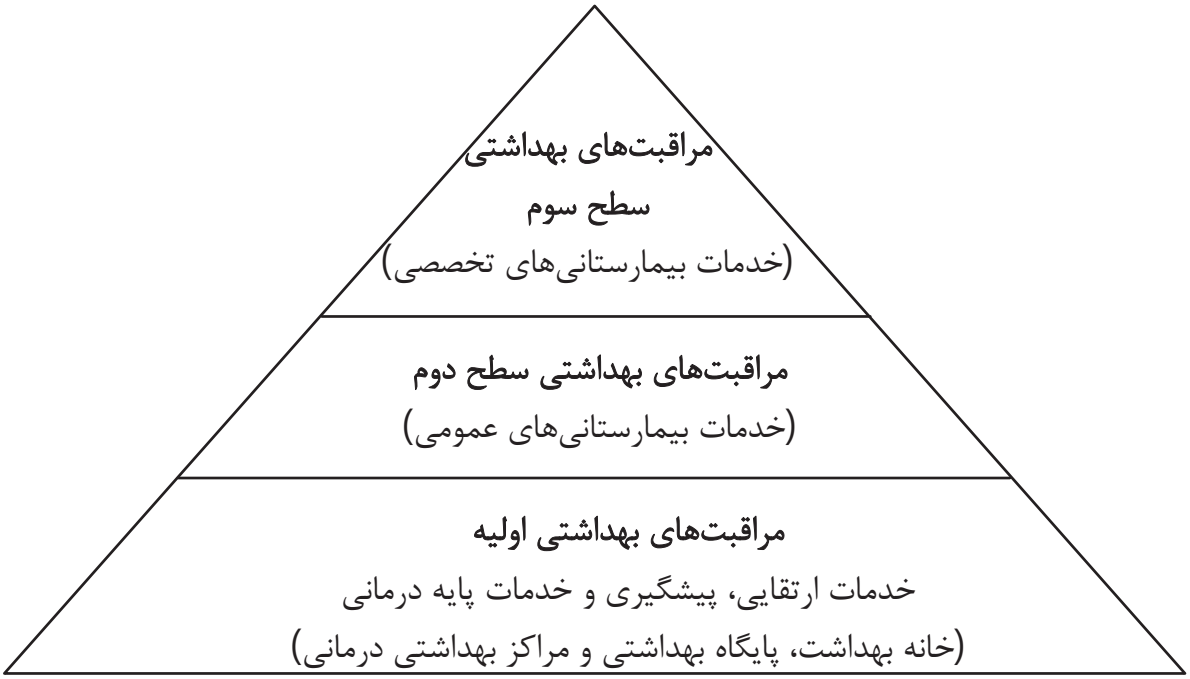

سطوح مراقبت‌های بهداشتی

- بودجه WHO که یک بودجه اختصاصی است توسط کشورهای عضو براساس دو عامل **جمعیت، میزان درآمد سرانه** پرداخت می‌شود.
- ایران جزء منطقه‌ی 6 منطقه‌ی شرق مدیترانه (EMRO) از مناطق 6گانه سازمان بهداشت جهانی می‌باشد که دفتر این منطقه در اسکندریه مصر می‌باشد.
- میانگین جمعیت تحت پوشش هر خانه بهداشت **1500 نفر** می‌باشد.
- هدف از ارتقاء سلامت مردم **توانمندسازی مردم** می‌باشد.
- محل استقرار خانه بهداشت ضمیمه **مرکز بهداشتی درمانی و روستایی** می‌باشد.
- شاخص توسعه انسانی (HDI) شامل ابعاد **طول عمر، سواد و درآمد** می‌شود.
- «تخصیص منابع و برابری در توزیع خدمات بهداشتی» از نشانگرهای **سیاست بهداشتی** می‌باشد.
- در هنگام مشاوره در مراکز بهداشتی و استفاده از رویکرد **مراجع- محور**، همدلی (Empathy) به معنای همراه و همگام شدن با مراجع است و ایجاد احساس امنیت در مراجع است.
- در ارائه خدمات بهداشتی توجه به «مطابقت فرهنگی- اقتصادی» با **تکنولوژی مناسب** از اصول PHC مطابقت دارد.
- در حال حاضر **مشارکت جامعه** به‌عنوان یک جزء **عمده** در رویکرد نظام مراقبت بهداشتی، درمان و خدمات پیشگیری شناخته می‌شود.
- حدیث «مرحبا به کسی که بداند از کجاست، در کجاست و به کجا می‌رود» بر بعد **معنوی** سلامت تاکید دارد.

فصل

6

بیمـــاری‌ها

- در درمان شیمیایی موضع زخم‌های ناشی از حیوان گزیدگی استفاده از **الکل** ارجحیت دارد.
- مخزن عفونت در بیماری و با **طیور** می‌باشد.
- بیماری **آسم** در مدارس کشور شایع می‌باشد.
- ورم ملتحمه از طریق مگس از روش‌های انتقال به روش **مکانیکی** می‌باشد.
- بیماری باگاسوزیس (Bagassosis) در اثر استنشاق ذرات در صنعت **کاغذسازی** می‌باشد.
- در بروز بیماری‌های دندان و لثه وجود **پلاک میکروبی** نقش مهم‌تری دارد.
- مراقبت از بیماران (Surveillance) در بیماری **HIV/ AIDS** بسیار مهم می‌باشد.
- در بیماری و با **میزان کشندگی** و در بیماری سرطان **میزان بقا** بسیار مهم می‌باشد.
- بیماریابی فعال و واکسیناسیون در سطح وسیع برای کنترل بیماری **سل** توصیه می‌شود.
- در رابطه‌ی با بیماری مالاریا نوزادان در برابر آلودگی به **پلاسمودیوم فالسی پاروم** مقاوم هستند.
- روش انتخابی برای بیماریابی سل **اسمیر مستقیم خلط** می‌باشد.
- وجود دیسفاژی از علائم بارز بوتولیسم می‌باشد.
- مسری‌ترین زمان آلوده‌کنندگی سیاه‌سرفه مرحله‌ی **زکامی (کاتارال)** می‌باشد.
- **هیدروفوبی** از علائم پاتوگنمونیک هاری می‌باشد.
- براساس تعریف سازمان جهانی بهداشت «کنترل» بیماری سل زمانی حاصل می‌شود که شیوع عفونت طبیعی در گروه سنی **14-0 سال در حد یک درصد** باشد.

- سازمان جهانی بهداشت **کشت گلوی مثبت برای استرپتوکوک A** برای کاهش تشخیص بیش از حد تب روماتیسمی توصیه می‌کند.
- خونریزی از ریه یکی از ویژگی‌های بارز بیماری **Asbestosis** می‌باشد.
- نشانه‌های بالینی مربوط به افزایش سرب در بدن مربوط به حضور **70 میکروگرم درصد میلی‌لیتر** در خون می‌باشد.
- «قانون نیم‌ها» در کشورهای در حال توسعه اوایل دهه 1970 برای بیماری **پر فشاری خون** ثابت شده است.
- در بحث مبارزه با بیماری «انجام تجزیه و تحلیل و اندازه‌گیری‌های مرسوم برای تعیین دگرگونی‌های محیط زیست یا وضعیت سلامت جامعه» اصطلاحا **Monitoring** نامیده می‌شود.
- در اپیدمیولوژی بیماری‌های عفونی «فاصله‌ی زمانی بین دریافت عفونت توسط میزبان و بیش‌ترین شدت آلوده‌کنندگی او» را **زمان لازم برای تجدید نسل** می‌نامند.
- براساس گزارش‌های ارائه شده رابطه‌ای بین سختی آب آشامیدنی با میزان مرگ به علت بیماری‌های قلبی و عروقی **وجود ندارد.**
- اپیدمی‌های با «منبع نقطه‌ای (Point- Source) جزء **اپیدمی‌ها با منبع مشترک** می‌باشد.
- مواجهه کارگر با ماده شیمیایی **بنزول** باعث ابتلا به **لوسمی** می‌شود.
- آگاهی از دوره کمون بیماری برای ردیابی منبع عفونت، برآورد پیش آگهی و مشخص کردن دوره مراقبت از بیمار کاربرد ندارد.
- آگاهی از دوره کمون بیماری برای برآورد ایمنی جامعه کاربرد ندارد.
- غربالگری برای سرطان کبد **توصیه نمی‌شود.**
- در ارزیابی بیماری سل کاربرد **شیوع دوره‌ای** از میزان‌های ابتلا ارزش بیش‌تری دارد.
- روند بیماری سل بیش‌تر به علت **بروز ایدز** رو به گسترش است.
- شایع‌ترین عامل بیماری‌زا در عفونت‌های بیمارستانی **اشرشیاکلی** می‌باشد.
- در میان عوامل خطر بیماری قلبی- عروقی سیگار قابلیت پیشگیری **بیش‌تری** دارد.
- شایع‌ترین علت سرماخوردگی در سنین مدرسه **ویروس رینوویروس** می‌باشد.
- بیماری کالا آزار در استان **فارس** به شکل **آندمیک** وجود دارد.
- در بیماری تیفوئید مخزن ناهمگون می‌تواند باعث بیماری شود.
- قطع کامل انتقال عفونت در نتیجه از بین بردن کامل عفونتی، **ریشه‌کنی** نامیده می‌شود.
- در بیماری سرخک میزان **«حمله ثانویه»** و در بیماری سل **«مدت مواجهه»** دارای اهمیت می‌باشد.
- در بیماری وبا **میزان کشندگی بیماری (CFR)** دارای اهمیت می‌باشد.

- **پانکراتیت** جزء عوارض شایع اوریون می‌باشد.
- دوره کمون هپاتیت C به‌طور متوسط **6 تا 7 هفته** می‌باشد.
- اقدامات برای قطع انتقال بیماری **حذف** نامیده می‌شود.
- **انسان** تنها مخزن شناخته شده بیماری **وبا** می‌باشد.
- بیمـاری فاویسـم جـزء دسـته **عـدم تحمـل غـذایی (Food Intorlerance)** از بیمـاری‌هـای ناشـی از غذا (Food born disease) طبقه‌بندی می‌شود.
- عفونت بیمارستانی به عفـونتی گفتـه مـی‌شـود کـه پـس از پـذیرش بیمـار در بیمارسـتان **(48 تـا 72 ساعت بعـد)** یـا طـی دوره‌ای مشـخص **(10 تـا 30 روز)** پـس از تـرخیص بیمـار رخ دهـد و در زمـان پذیرش بیمار وجود نداشته باشد و حتی در دوره نهفتگی خود نیز نباید باشد.
- نتایج زیاد بودن فلوئور در آب:
  - فلوروزیس دندان
  - فلوروزیس استخوان‌بندی
  - پای کمانی و استئوپروز پاها
  - پوسیدگی دندان‌ها به علت کمبود فلوئور می‌باشد.
- هدف اصلی در مایع درمانی برای اسهال ← برطرف ساختن اختلال آب و الکترولیت‌ها
- برای درمان دهیدراتاسیون:
  - در مـوارد خفیـف و متوسـط ← اسـتفاده از ORT کـه خـوراکی اسـت جهـت تصـحیح کمبـود آب و الکترولیت‌ها
  - در مواقـع شـدید کـه همـراه بـا شـوک اسـت و نمـی‌تـوان مـایع نوشـاند ← اسـتفاده از محلول‌های تزریقی مثل (اینتگرلاکتات)
- محلـول ORS حفـظ شـده در شـرایط توصـیه شـده را حـداکثر تـا چنـد سـاعت مـی‌تـوان مصـرف کرد ← 24 ساعت
- افراد در معرض پوکی استخوان:
  - افراد افسرده- مبتلا به بی‌اشتهایی عصبی- زنانی که تخمدان‌برداری شده‌اند.
  - خانم‌ها- افراد مسن- افراد لاغر و کم جثه- افراد مسن
  - افراد بدون تحرک- افراد سیگاری و کسانی که چای و قهوه زیاد می‌خورند.
  - داروهای هپارین، کورتون استفاده می‌کنند.
- هیپرآنـدمیک ← بیمـاری بـه‌صـورت پایـدار، میـزان بـروز یـا شـیوع زیـاد داشـته باشـد و هـم گروه‌های سنی را مبتلا کند.

- هولوآندمیک مثل مالاریا:
- وجود سطح بالایی از عفونت در سال‌های اول زندگی و دچار کردن اکثریت کودکان که به حالت تعادل منجر می‌شود به‌طوری که بروز بیماری در بزرگسالان بسیار کم‌تر از کودکان است.
- در فلج اطفال، اوریون و هپاتیت دارای اشکال پنهانی (حامل) می‌باشند ولی سرخک ندارد.
- میزبان واسط ← حالت غیرجنسی بالاروی یک عامل عفونی یا انگلی
- هدف در کنترل بیماری‌ها
  - کزاز کودکان ← حذف
  - سرخک ← ریشه‌کنی
  - کرم پیوک ← کنترل
- اقدامی اصلی در بروسلوز ← واکسیناسیون حیوانات مخزن
- دیابت قندی- چاقی- پر کاری تیروئید- شیوع این امراض در خانم‌ها بیش‌تر است.
- علائم ماژور ایدز:
  - کاهش وزن 10%
  - تب طولانی به مدت یک ماه
  - اسهال مزمن به مدت یک ماه
- علائم مینور ایدز:
  - سرفه پایدار یک ماهه
  - درماتیت خارش‌دار عمومی
  - کاندیدیازیس
  - بزرگ شدن غدد لنفاوی کل بدن
  - هرپس ساده مزمن و مننژ پیشرفته
- دوره قرنطینه ← معادل حداکثر دوره کمون بیماری
- قدرت عامل بیماری‌زا در ایجاد اشکال شدید و کشنده بیماری ← حدت بیماری
- میزان ابتلا به بیماری‌های مزمن با بالا رفتن سن بیش‌تر می‌شود.
- درمان سل ریوی باعث حذف مخزن و قطع زنجیره انتقال می‌شود.
- فاصله‌ی زمانی بین دریافت عفونت و به حداکثر رسیدن سرایت در روی فاصله نسلی
- مخزن بیماری:
  - سالمونلوز ← انسان و حیوان
  - کزاز ← طبیعت بی‌جان
  - حصبه: فقط انسان

- آنتی‌بیوتیک عامل اصلی کاهش بیماری‌های عفونی (مثل جذام) در جهان می‌باشند.
- ایمنی‌بخشی واکسن سل به نسبت کم است.
- بعد از 6 سالگی تلقیح واکسن سه‌گانه مجاز نیست.
  - کزاز
  - دیفتری
  - سیاه‌سرفه
- شخصی که تست توبرکولین منفی بوده است در محیط که بیماری سل شایع است بیش‌تر در معرض خطر می‌باشد.
- ابتلای بدون نشانه در فلج اطفال بیش‌تر دیده می‌شود.
- بروز تشنج به دنبال واکسیناسیون از عوارض واکسن سیاه‌سرفه می‌باشد.
- در روبرو شدن با بیمار مبتلا به کزاز نیاز به اقدام خاصی نیست.
- مهم‌ترین علت مرگ و میر کودکان زیر یک سال در ایران در حال حاضر ← عفونت‌های تنفسی
- ارائه گزارش هپاتیت- سرخک و دیفتری لازم است.
- مصونیت اکتسابی غیرفعال ← تزریق به موقع ایمونوگلوبین
- هپاتیت B- فلج اطفال- سرخک- BCG ← به سرما حساس، باید جای سرد بمانند.
- واکسن‌های زنده ضعیف شده:
  - میکروبی ← BCG- حصبه- طاعون
  - ویروسی ← فلج اطفال- تب زرد- سرخک- سرخجه- اوریون
  - ریکتزیایی ← تیفوس همه‌گیر
- حتی یک مورد آبله هم اپیدرمی و حتی پاندمی محسوب می‌شود.
- حاملین سالم از نظر اپیدمیولوژی انتقال مهم‌تر هستند.
- وجود عوامل عفونت‌زا روی سطح خارجی بدن یا اشیاء را آلودگی می‌نامند.
- احتمال پاندمیک شدن آنفلوانزا وجود دارد.
- حامل مزمن کسی است که عامل عفونی را به مدت نامحدود می‌پراکند.
- برای پیشگیری از بیماری فلج باید میزبان حساس از زنجیره انتقال حذف شود.
- برای پیشگیری از بیماری اسهالی باید میزبان راه انتقال از زنجیره انتقال حذف شود.
- شایع‌ترین راه انتقال شیتوزومیاز ← لاروش در آب آلوده به حلزون از طریق جلد (پوست) فردی که بدون نشان دادن علائم بالینی قدرت انتقال عامل بیماری‌زا به سایدین را دارد ← حامل
- تغییر رنگ پوست ← فلزات سنگین

- عفونت‌های فولیکول‌های مو ← قیر و مواد نفتی
- هیدروارژیدیسم ← در اثر مسمومیت با جیوه
- مسمومیت با سرب، جیوه، منگنز و گوگرد و گرد و غبار نمک ← باعث افتادن دندان‌ها می‌شود.
- لارنژیت ← آماس حنجره ← در بین خوانندگان- سخنرانان- معلمین
- خطرناک‌ترین سم خونی در صنایع ← بنزن
- زخم‌های مزمن در بند انگشت یا ریشه ناخن ← در اثر کروم- آبکاری کروم
- غربالگری:
  - کادمیوم: در ادرار
  - جیوه: در خون و ادرار
  - سرب: در خون
- مهم‌ترین اصل در پیشگیری از بیماری‌های ناشی از کار ← وضع قوانین و تدوین آیین‌نامه‌ها
- کمبود ید در آب آشامیدنی باعث بروز گواتر آندمیک می‌شود.
- شاخص خطر نسبی در مطالعات هم‌گروهی قابل محاسبه است (کوهرت chochort)

جامــع

حاوی تمامی مطالب و نکات لازم
برای کنکور براساس منابع

بانک سوالات

جمع‌آوری سوالات کنکور کاردانی به کارشناسی
کارشناسی ارشد و دکتری به‌صورت فصل‌بندی شده

الگــوریتم

چکیده‌ی تمامی مطالب و نکات لازم
برای کنکور براساس منابع

سوالات تألیفی

تألیف سوالات مشابه کنکور



دریافت نمونه‌ی کتاب به‌صورت رایگان

FREE
DOWNLOAD

www.agkins.com

جامـــع

حاوی تمامی مطالب و نکات لازم
برای کنکور براساس منابع

بانک سوالات

جمع‌آوری سوالات کنکور کاردانی به کارشناسی
کارشناسی ارشد و دکتری به‌صورت فصل‌بندی شده

الگـــوریتم

چکیده‌ی تمامی مطالب و نکات لازم
برای کنکور براساس منابع

سوالات تألیفی

تألیف سوالات مشابه کنکور



دریافت نمونه‌ی کتاب به‌صورت رایگان

FREE
DOWNLOAD

www.agkins.com

شماره تماس با نمایندگی‌های فعال و رسمی

آناهیـد گستـر خـلیـلی

نمایندگی	شماره تماس	نمایندگی	شماره تماس
اراک (آقای حسینی)	09913713750	شیراز (آقای فروردین/ خانم هوشمندی)	09195730152
اردبیل (خانم عاصمی‌زاده)	09199101248	فسا (خانم شعبانی)	09913713742
ارومیه (آقای آرمیون)	09199101241	قزوین (خانم چگینی)	09195730149
اسفراین (خانم اسماعیل‌زاده)	09196321852	کرج (آقای دکتر علیرضاپور)	09197781947
اصفهان (آقای نصری)	09195730150	کاشان (خانم صادق‌پور)	09913713746
ایلام (آقای دکتر بوچانی)	09190980318	کردستان (آقای ابراهیمی)	09195730148
اهواز (آقای امین‌فر)	09195730154	کرمانشاه (آقای ابراهیمی)	09195730148
بیرجند (آقای دکتر بهروان)	09195907203	کهکیلویه (آقای فروردین/ خانم هوشمندی)	09195730152
تبریز (خانم عاصمی‌زاده)	09195730147	گرگان (آقای شاه‌علی)	09199101247
جهرم (آقای یاعلی جهرمی)	09013737896	مراغه (آقای صمدی)	09195733179
خرم‌آباد (خانم میر)	09192705878	مشهد (خانم دکتر شجاعی)	09913713744
زنجان (خانم دکتر هوشیار)	09192705871	میاندوآب (آقای صمدی)	09195733179
ساری (آقای دکتر اکبری)	09197781944	هرمزگان (آقای زارعی)	09195733284
سمنان (آقای دکتر سلمانی)	09913713741	همدان (آقای سوری)	09195730155
شهرکرد (خانم تقی‌پور)	09199101249	یزد (خانم مهندس آزاد)	09199101243

بانک کتاب ناهید

«هر کتابی، از هر انتشاراتی را از ما بخواهید»



- ✓ جامع‌ترین بانک کتاب
- ✓ تحویل روزانه
- ✓ ارسال به تمامی نقاط کشور
- ✓ سفارش کتاب به‌صورت تلفنی و آنلاین

www.NIBS.ir

کتب دانشگاهی، فنی‌و مهندسی، علوم پزشکی، علوم انسانی، عمومی، ادبی، مذهبی، کمک آموزشی، کودک و نوجوان و کتب نفیس

فروشگاه: تهران – خیابان انقلاب- روبه‌روی درب اصلی دانشگاه تهران

پاساژ فروزنده – طبقه همکف – پلاک ۳۳۱

تلفن: ٦٦٤٨٩٣٧٥ – ۰۲۱ – ٦٦٤٨٩٣٤٩ – ۰۲۱